

Els Orígens de les Llengües Clàssiques

Codi: 104220

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2503702 Ciències de l'Antiguitat	OT	4	2
2504394 Estudis d'Anglès i de Clàssiques	OT	3	2
2504394 Estudis d'Anglès i de Clàssiques	OT	4	2

Professor/a de contacte

Nom: Agustin Alemany Vilamajo

Correu electrònic: agusti.alemany@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu accedir-hi des d'aquest [enllaç](#). Per consultar l'idioma us caldrà introduir el CODI de l'assignatura. Tingueu en compte que la informació és provisional fins a 30 de novembre de 2023.

Prerequisits

Es tracta d'una continuació lògica de 104216 *Llengües i Pobles Indoeuropeus* (obligatòria del Grau en Ciències de l'Antiguitat), que, en conseqüència, es recomana haver cursat prèviament.

És convenient, però no imprescindible, que els estudiants tinguin un cert nivell d'anglès i francès, que els permeti d'accedir a la bibliografia en aquestes llengües.

Objectius

Aquesta assignatura és la continuació de l'assignatura obligatòria de segon curs 104216 *Llengües i Pobles Indoeuropeus*, dedicada bàsicament a fonologia comparada i una introducció històrico-cultural a la família lingüística indoeuropea.

El seu contingut té com a propòsit proporcionar a l'estudiant coneixements fonamentals sobre els orígens històrics de les llengües clàssiques, combinant la lectura d'alguns monuments arcaics del grec i del llatí amb l'estudi comparatiu de la morfologia nominal i verbal d'ambdues llengües des d'un punt de vista diacrònic, a partir de la comparació puntual amb altres llengües de la família indoeuropea, en especial l'antic indi.

Competències

Ciències de l'Antiguitat

- Expressar-se oralment i per escrit en el llenguatge específic de la història, de l'arqueologia i de la filologia, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Interrelacionar coneixements lingüístics, històrics i arqueològics del món antic amb coneixements d'altres àmbits de les humanitats, principalment de la literatura, de la filosofia i de l'art antics.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Estudis d'Anglès i de Clàssiques

- Descriure i analitzar de manera sincrònica i comparada les propietats fonètiques, fonològiques, morfològiques, sintàctiques, semàntiques i pragmàtiques de l'anglès, del grec i del llatí, així com la seva evolució històrica.
- Identificar els fonaments del llenguatge humà, els principis, els mètodes i els resultats de l'anàlisi estructural de les llengües.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar diversos tipus de dades lingüístiques.
2. Aplicar la reconstrucció lingüística a la resolució d'exercicis sobre fonètica i morfologia de les llengües indoeuropees.
3. Comparar el grec, el llatí i l'anglès amb altres llengües indoeuropees, especialment les germàniques.
4. Comparar fets lingüístics del grec i del llatí per treure conclusions sobre els orígens comuns.
5. Elaborar un discurs organitzat i correcte, oralment i per escrit, en la llengua corresponent.
6. Identificar les principals arrels fonètiques i morfològiques compartides pel grec i el llatí amb la forma més antiga de l'anglès (anglosaxó).
7. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
8. Resoldre problemes complexos d'anàlisi lingüística a qualsevol nivell i amb els instruments adequats.

Continguts

I. Part teòrica

- ◆ Tema 1. Aproximació diacrònica a les llengües grega i llatina: de les llengües històriques al protogrec i l'itàlic.
- ◆ Tema 2. Nocions d'apofonia i prehistòria del sistema fonològic indoeuropeu.
- ◆ Tema 3. Morfologia comparada del grec i del llatí (I): noms i adjectius
- ◆ Tema 4. Morfologia comparada del grec i del llatí (II): pronoms i numerals
- ◆ Tema 5. Morfologia comparada del grec i del llatí (III): sistema verbal

II. Part pràctica

- ◆ Tema 1. Lectura i anàlisi de monuments arcaics i dialectals de la llengua grega.
- ◆ Tema 2. Lectura i anàlisi de monuments arcaics de la llengua llatina i d'altres llengües itàliques (esp. osc i umbre).

Metodologia

La metodologia docent d'aquesta assignatura consistirà en alternar la exposició teòrica de cadascuna de les unitats abans esmentades amb la realització de les lectures dels monuments arcaics grecs i itàlics.

Al principi del curs hom lliurarà un dossier amb els continguts teòrics i pràctics de l'assignatura.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Exercicis orals i escrits	15	0,6	
Exposició dels continguts de l'assignatura	37,5	1,5	4, 5
Tipus: Supervisades			
Tutories en grups reduïts	4,5	0,18	4, 5
Tipus: Autònomes			
Lectura de bibliografia	35	1,4	4, 5
Realització d'exercicis	35	1,4	

Avaluació

Es important que l'estudiant tingui en compte que l'avaluació també inclou l'assistència regular a classe i la realització i presentació dels exercicis i de les diverses activitats proposades.

L'estudiant que hagi presentat una activitat susceptible d'avaluació no podrà renunciar a ser avaluat ni optar a obtenir una qualificació final de "No Presentat". En la Reavaluació final, l'estudiant podrà recuperar la nota corresponent a l'examen.

En cas d'avaluació única l'estudiant haurà passar l'examen (60%) i lliurar el treball (40%) a final del semestre.

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació a classe	10%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8
Examen teòric	50%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8
Treball	40%	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Bibliografia

Beekes, R.S.P. [1995] *Comparative Indo-European Linguistics. An Introduction*. Amsterdam-Filadelfia: John Benjamins Publ. Co.

Brugmann, K.-Delbrück, B. [1886-1916] *Grundriß der vergleichenden Grammatik der indogermanischen Sprachen* i-v. Berlin: Walter de Gruyter (reimp. 1967).

Buck, C.D. [1904] *A Grammar of Oscan and Umbrian, with a Collection of Inscriptions and a Glossary*. Boston-New York-Chicago: Ginn and Company.

Buck, C.D. [1955²] *The Greek Dialects. Grammar. Selected Inscriptions. Glossary*. Chicago: The University of Chicago Press.

Humbert, J. [1972] *Histoire de la langue grecque* (Que sais-je? 1483). Paris: PUF.

Mallory, J.P.-Adams, D.Q. (eds.) [2006] *The Oxford Introduction to Proto-Indo-European and the Proto-Indo-European World*. Oxford-New York: Oxford University Press.

Meier-Brügger, M. [2002⁸] *Indogermanische Sprachwissenschaft*. Berlin-New York: Walter de Gruyter (trad. ingl. [2003] *Indo-European Linguistics*. Berlin-New York: Walter de Gruyter).

Meillet, A. [1930³] *Aperçu d'une histoire de la langue grecque*. Paris: Hachette.

Meillet, A. [1933³] *Esquisse d'une histoire de la langue latine*. Paris: Hachette (trad. castellana [1973] *Historia de la lengua latina*. Reus: Avesta).

Meillet, A. [1937⁸] *Introduction à l'étude comparative des langues indo-européennes*. Paris: Hachette (reimp. Alabama: University Press 1964).

Meillet, A.-Vendryes, J. [1968⁴] *Traité de grammaire comparée des langues classiques*. Paris: Honoré Champion.

Pisani, V. [1974⁴] *Grammatica latina storica e comparativa*. Torino: Rosenberg & Seller.

Ramat, A.G.-Ramat, P. (eds.) [1998] *The Indo-European Languages*. London-NY: Routledge (orig. ital. [1993] *Le lingue indoeuropee*. Bologna: Società Editrice Il Mulino; trad. cast. [1995] *Las lenguas indoeuropeas*. Madrid: Cátedra).

Rodríguez Adrados, F. [2005]. *A History of the Greek Language. From its Origins to the Present*. Leiden-Boston: Brill (versió castellana original [1999] *Historia de la lengua griega*. Madrid: Gredos).

Sihler, A.L. [1995] *New Comparative Grammar of Greek and Latin*. New York-Oxford: Oxford University Press.

Szemerényi, O. [1990⁴] *Einführung in die Vergleichende Sprachwissenschaft*. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft (trad. ingl. [1996] *Introduction to Indo-European Linguistics*. Oxford: Clarendon Press; trad. castellana de 1970¹ [1978] *Introducción a la lingüística comparativa*. Madrid: Gredos).

Programari

PDF, Power Point